

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การเตรียมผิวพ่นเคลือบด้วยความร้อนเหล็กกล้าไร้สนิม
ที่เสริมแรงด้วยโครงสร้างนาโนต่างชนิด

ผู้เขียน

นางสาวดวงหทัย แก้วใส

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วัสดุศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร. สุกานดา เจียรศิริสมบุญ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาโครงสร้างทางจุลภาค องค์ประกอบทางเคมี และสมบัติของผิวพ่นเคลือบด้วยความร้อนเหล็กกล้าไร้สนิมบริสุทธิ์ และผิวพ่นเคลือบด้วยความร้อนเหล็กกล้าไร้สนิมนาโนคอมโพสิตที่เสริมแรงด้วยโครงสร้างนาโนต่างชนิด ได้แก่ ผงเหล็กกล้าไร้สนิม/ท่อนาโนคาร์บอน และผงเหล็กกล้าไร้สนิมนาโนวิสเกอร์ โดยงานวิจัยนี้ออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ (1) การสังเคราะห์ผงเหล็กกล้าไร้สนิมนาโนคอมโพสิต และ (2) การเตรียมผิวเคลือบนาโนคอมโพสิตจากผงที่เตรียมได้ในส่วนของ การเตรียมผงเหล็กกล้าไร้สนิมนาโนคอมโพสิต พบว่า อุณหภูมิและเวลาที่เหมาะสมสำหรับการสังเคราะห์ผงเหล็กกล้าไร้สนิม/ท่อนาโนคาร์บอนด้วยวิธีการตกตะกอนด้วยไอเคมี คือ อุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 120 นาที ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ยของท่อนาโนคาร์บอนประมาณ 44 นาโนเมตร และจากผลศึกษาองค์ประกอบทางเคมีของผงเหล็กกล้าไร้สนิม/ท่อนาโนคาร์บอน พบว่า ประกอบด้วยธาตุเหล็กและคาร์บอน เป็นหลัก ส่วนอุณหภูมิและเวลาที่เหมาะสมในการสังเคราะห์ผงเหล็กกล้าไร้สนิมนาโนวิสเกอร์ด้วยปฏิกิริยาออกซิเดชัน คือ 600 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 360 นาที มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ยที่ตำแหน่งปลายเส้น ตรงกลาง และโคนเส้นของนาโนวิสเกอร์เท่ากับ 37, 60 และ 89 นาโนเมตร ตามลำดับ โดยมีเฟสของเหล็กและสารประกอบของเหล็กออกไซด์ เป็นหลัก ผลการเตรียมผิวเคลือบเหล็กกล้าไร้สนิมบริสุทธิ์ และผิวเคลือบนาโนคอมโพสิตด้วยเทคนิคการพ่นเคลือบแบบเปลวไฟ พบว่า องค์ประกอบทางเคมีหลักของผิวเคลือบทั้ง 3 ชนิด คือ ธาตุเหล็ก โดยผิวเคลือบมีความหนา ความหนา ร้อยละความพรุนของผิวเคลือบไม่แตกต่างกัน ส่วนปริมาณออกไซด์ในผิวเคลือบเหล็กกล้าไร้สนิมนาโนวิสเกอร์มีปริมาณมากกว่าผิวเคลือบชนิดอื่นๆ จากการศึกษาค่าความแข็งแบบวิกเกอร์สและค่าความแข็ง

จากความต้านทานการดูดซึบ พบว่ามีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ผิวเคลือบเหล็กกล้าไร้สนิม/ท่อนานาโนคาร์บอน และผิวเคลือบเหล็กกล้าไร้สนิมนาโนวิสเกอร์มีความแข็งใกล้เคียงกัน แต่มากกว่าผิวเคลือบเหล็กกล้าไร้สนิมบริสุทธิ์ และผลการทดสอบการสึกหรอแบบไถล พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความเสียดทานของผิวเคลือบเหล็กกล้าไร้สนิมนาโนวิสเกอร์ต่ำที่สุด รองลงมา คือ ผิวเคลือบเหล็กกล้าไร้สนิม/ท่อนานาโนคาร์บอน และผิวเคลือบเหล็กกล้าไร้สนิมบริสุทธิ์ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับอัตราการสึกหรอของผิวเคลือบ กล่าวคือ ผิวเคลือบเหล็กกล้าไร้สนิมนาโนวิสเกอร์มีอัตราการสึกหรอต่ำที่สุด และผิวเคลือบเหล็กกล้าไร้สนิมบริสุทธิ์มีอัตราการสึกหรอสูงที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Fabrication of Thermal Sprayed Stainless Steel Coatings
Reinforced by Different Nanostructures

Author Miss Duanghathai Kaewsai

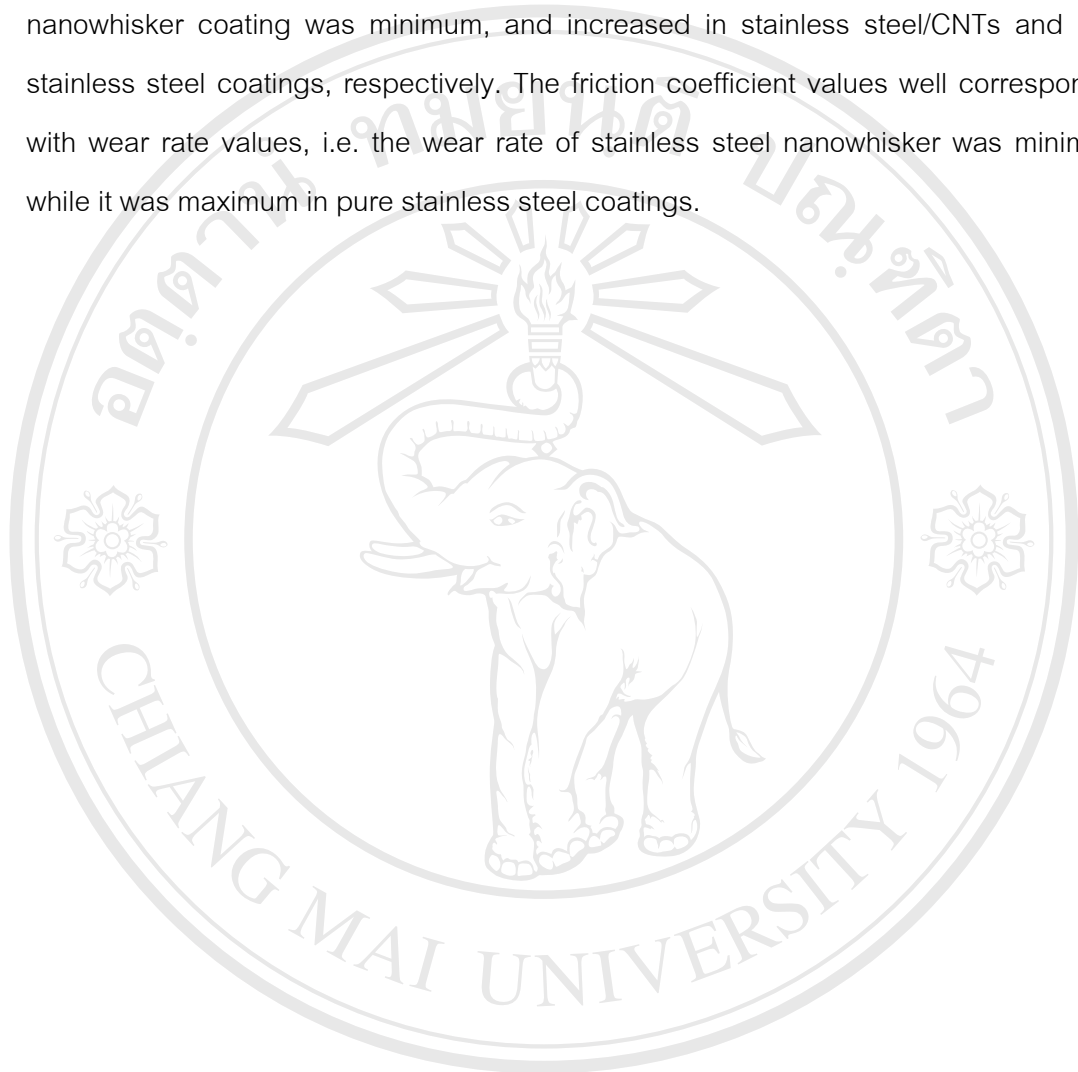
Degree Master of Science (Materials Science)

Thesis Advisor Asst. Prof. Dr. Sukanda Jiansirisomboon

ABSTRACT

This research studied microstructure, chemical composition and properties of thermally sprayed stainless steel coating and its nanocomposite coatings which were reinforced by 2 different of nanostructures. The research was divided into two parts which were (1) synthesis of nanocomposite feedstock powders and (2) preparation of nanocomposite coatings. The result showed that a suitable condition for synthesis of stainless steel/CNTs nanocomposite powder was at a temperature of 800 °C for 120 min using a chemical vapor deposition method. An average diameter of carbon nanotube was 44 nm. Chemical composition of this nanocomposite powder revealed only Fe and C elements. A suitable condition for synthesis of stainless steel nanowhisker powder using an oxidation reaction was at 600 °C for 360 min. The whisker diameters at top, middle and bottom were about 37, 60 and 89 nm, respectively. Chemical composition analysis showed that the nanowhisker composite powder mainly comprised of Fe and Fe₂O₃. After pure stainless steel and the nanocomposite powders were thermally sprayed by a flame spray technique to form coatings, a chemical composition of all coatings showed only Fe element. Roughness, thickness and porosity of these coatings were not significantly different. Oxide content of stainless steel nanowhisker coating was higher than the other coatings. Results of Vickers and scratch hardness tests showed that the hardness values of stainless steel/CNTs and stainless steel nanowhisker

coatings were not different and the values were high than that of pure stainless steel coating. Sliding wear results showed that friction coefficient of stainless steel nanowhisker coating was minimum, and increased in stainless steel/CNTs and pure stainless steel coatings, respectively. The friction coefficient values well corresponded with wear rate values, i.e. the wear rate of stainless steel nanowhisker was minimum, while it was maximum in pure stainless steel coatings.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved